

ช้างให้(ช้างร้องไห้)

Borassodendron machadonis (Ridl.) Becc.

ARECACEAE

ปาล์มต้นเดี่ยว ความสูง 1-4 เมตร สามารถสูงได้ถึง 20 เมตร ลำต้นเส้นผ่านศูนย์กลาง 30-40 เซนติเมตร หน่อใบแน่นทึบ อัตราการเจริญเติบโตช้า ชอบดินร่วน อุดมสมบูรณ์ น้ำปานกลาง ความชื้นสัมพัทธ์สูง แสงแดดรำไร ในขณะที่ต้นยังเล็ก เมื่อต้นมีขนาดใหญ่สามารถนำไปปลูกลงกลางแจ้งได้ ขยายพันธุ์โดยแยกหน่อ หรือเพาะเมล็ด ใช้เวลา 2 - 4 เดือน จึงออก ใบ ใบรูปพัด ขอบใบจักลึกเกือบถึงสะตือ แผ่นกว้าง 2-3 เมตร ดอกสมบูรณ์เพศ ออกระหว่างกาบใบ สีขาวอมชมพู และมีกลิ่นหอมอ่อนๆ ผล ค่อนข้างกลม มี 3 พู ขนาด 10 เซนติเมตร เมื่อสุกสีม่วงอมน้ำตาล

ข้อมูลอ้างอิง : http://www.dnp.go.th/Pattani_botany/

ภาพประกอบ : ภาพลำต้น/ดอก : <http://tropical.theferns.info/image.php?id=Borassodendron+machadonis>

ภาพผล : ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

Hancea subpeltata (Blume) M. Aparicio ex S. E. C. Sierra, Kulju & Welzen

ข้าเงาะผี

EUPHORBIACEAE

ชื่ออื่น : ดันหมี แร้ว หันตัน

ไม้พุ่มเล็กหรือไม้ต้นเป็นพุ่ม สูงได้ถึง 12(18) เมตร มักแตกกิ่งไต่โคน และแตกกอเมื่อโคนโคน เปลือก สีเทา อ่อนถึงสีน้ำตาลขุ่น เรียบหรือแตกสะเก็ด เปลือกในสีแดงเข้ม ใบ กว้าง 2.7-9 เซนติเมตร ยาว 7.4-24 เซนติเมตร ออกสลับ รูปรีถึงขอบขนานแกมรี ปลายเรียวแหลมยาว โคนกลมหรือเป็นแฉ่งเล็ก มักเป็นแบบกึ่ง ก้นปัดเล็กน้อย ประมาณ 2 มิลลิเมตร ขอบเรียบ ใบแก่บางคล้ายกระดาษ มักย่นเมื่อแห้ง ด้านบนสีเขียวเข้มขุ่น ไม่มีขนหรือเกล็ด ด้านล่างสีเขียวอ่อนหรือออกเทา ขนยาวทั่วไปบนเส้นใบ เส้นใบจากโคนใบ 3-5 เส้น เส้นใบข้าง 5-6 คู่ มีกลุ่มขนที่ง่ามเส้นใบ ก้านใบยาว 2.5-9 เซนติเมตร ปลายไม่วมขัดทั้งสองด้าน หูใบโค้งยาว ดอกเพศผู้ยาว 5-8 มิลลิเมตร สีขาวอมเขียวอ่อนถึงสีเหลือง ออกเป็นช่อสั้นไม่แตกแขนง ยาวได้ถึง 1 เซนติเมตร ตามกิ่งแก่หรือซอกใบ ช่อหนึ่งมี 2-6 ดอก ก้านดอกยาว 5-7 มิลลิเมตร ประใบดับยาว 1.5-4 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยง 3(4) กลีบ ยาว 4-5 มิลลิเมตร เกสรเพศผู้มีน้อยกว่า 200 อัน ยาวประมาณ 2.5 มิลลิเมตร ดอกเพศเมีย ยาว 12 มิลลิเมตร สีเขียวอ่อนถึงสีออกเหลือง ช่อดอก อดรูปหลอดดอกเดี่ยวที่ปลาย ใบประดับหลายใบแผ่ออก กว้าง 1.2 มิลลิเมตร ยาว 4 มิลลิเมตร ก้านดอกยาว 0.7 มิลลิเมตร เกสร 5 กลีบ ยาว 6-8 มิลลิเมตร รังไข่ 3 ช่อง หนามแน่น ยอดเกสรเพศเมียมี 3 อัน ยาว 12-22 มิลลิเมตร ก้านเกสรเพศเมียสั้นมาก ผล ยาว 1.8-2.5 เซนติเมตร สีเขียวอ่อน 3 พู มีขนกำมะหยี่หนานุ่มยาวได้ถึง 9 มิลลิเมตร พบในป่ารุ่น หรือป่าถูกทำลาย สูงถึง 500 เมตร บนเขาหินปูน

ข้อมูลอ้างอิง: ไซมอน การ์ดเนอร์ พินดา สิทธิสุนทร ก่อภานดา ชยามฤต, ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1.- กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คปฟ. 2559. 792 หน้า.

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัฒกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ชำแป้น

Callicarpa arborea Roxb.

LAMIACEAE

ชื่อพื้นเมือง : ชำแป้น ผ่า ผ่าขาว เลี่ยม หูควายขาว กะตอกช้าง ตาโม่งปะสี ทับแป้ง เตน

ไม้ต้น สูง 5-10 เมตร กิ่งและใบมีขนละเอียดรูปดาว ใบเป็นใบเดี่ยว ออกตรงข้าม รูปรีแกมขอบขนาน กว้าง 12-20 เซนติเมตร ยาว 18-35 เซนติเมตร ก้านใบยาว 3-5 เซนติเมตร ดอก สีม่วงขนาดเล็ก ออกเป็นกระจุกที่ซอกใบ ดอกย่อยมี จำนวนมาก กลีบรองดอกปลายเกือบเป็นเส้นตรง ขนาด 15 มิลลิเมตร กลีบดอกเชื่อมกันเป็นหลอด ปลายแยกเป็น 4 กลีบ ขนาด 3 มิลลิเมตร ผลเป็นผลสดรูปกลม ขนาด 2 มิลลิเมตร สีม่วงกระจายพันธุ์จากอินเดียตะวันออก ถึงมาเลเซีย และสุมาตรา พบทั่วไปตามป่าผลัดใบและ ป่าดิบเขา ที่ไถ่ระดับน้ำทะเลจนถึงระดับความสูง 1,200 เมตร

ข้อมูลอ้างอิง : http://www.qsb.org/Database/Botanic_Book%20full%20option/search_detail.asp?botanic_id=1067

ภาพประกอบ : ภาพบน : http://www.qsb.org/Database/Botanic_Book%20full%20option/search_detail.asp?botanic_id=1067

ภาพล่าง : <http://www.asianflora.com/Lamiaceae/Callicarpa-arborea.htm>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ชำม่วง

Anisoptera scaphula (Roxb.) Kurz

DIPTEROCARPACEAE

ชื่ออื่น : กระบาก กะหัด จำปา จำปาใบเล็ก ชำม่วง ตาบ บากขาว ปีก

ไม้ต้น สูงได้ถึง 50 เมตร พุ่มสูงได้ถึง 3 เมตร ช่อดอกยาว มีขนสั้นนุ่มตามกิ่งอ่อน หูใบด้านในช่อดอก กลีบเลี้ยง และกลีบดอกด้านนอก หูใบรูปใบหอกหรือรูปแถบ ยาว 5-8 มิลลิเมตร ใบรูปขอบขนานหรือรูปใบหอก ยาว 8-20 เซนติเมตร แผ่นใบเกลี้ยง เส้นแขนงใบข้างละ 12-20 เส้น เรียงจรดกันใกล้ขอบใบไม่ชัดเจน ก้านใบยาว 1.5-3 เซนติเมตร ช่อดอกยาวได้ถึง 20 เซนติเมตร ก้านดอกยาว 1-2 มิลลิเมตร กลีบเลี้ยงยาวประมาณ 3 มิลลิเมตร กลีบดอกรูปไข่แกม รูปขอบขนาน ปลายกลีบมน ยาว 7-8 มิลลิเมตร เกสรเพศผู้ 15 อัน อับเรณู ยาว 1-2 มิลลิเมตร ปลายมีรยางค์สั้น ๆ เป็น ดิ่งแหลม ฐานก้านเกสรเพศเมียไม่ชัดเจน ก้านเกสรเพศเมียยาวประมาณ 1 มิลลิเมตร ยอดเกสรจัก 3 พู ไม่ชัดเจน หลอดกลีบเลี้ยงมีขนประปราย ปีกยาว 2 ปีก ยาว 10-15 เซนติเมตร ปีกสั้น 3 ปีก ยาว 1-3 เซนติเมตร ผลเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 1 เซนติเมตร

พบที่อินเดีย บังกลาเทศ พม่าตอนล่าง และคาบสมุทรมลายูตอนบน ในไทยพบกระจายห่าง ๆ ทางภาคเหนือ ภาคตะวันตกเฉียงใต้ที่กาญจนบุรี และภาคใต้ ขึ้นตามป่าดิบแล้ง และป่าดิบชื้น ความสูง 300-700 เมตร เป็นไม้วงศ์ยางที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของไทย พบที่อุทยานแห่งชาติตากสินมหาราช (ต้นกระบากใหญ่) จังหวัดตาก มีเส้นรอบวงถึง 16 เมตร สูงประมาณ 50 เมตร ชื่อ ชำม่วง เป็นชื่อที่เรียกทางภาคใต้ หมายถึงคล้ายมะม่วง ตามลักษณะใบอ่อนที่มีสีม่วง

ข้อมูลอ้างอิง : [http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordname=Anisoptera0scaphula0\(Roxb.\)0Kurz](http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordname=Anisoptera0scaphula0(Roxb.)0Kurz)

ภาพประกอบ : [http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordname=Anisoptera0scaphula0\(Roxb.\)0Kurz](http://www.dnp.go.th/botany/detail.aspx?wordname=Anisoptera0scaphula0(Roxb.)0Kurz)

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้น สูง 20-27(36) เมตร ต้นไม้แตกแขนงย่อยกระจายออกมา เส้นผ่านศูนย์กลางลำต้นประมาณ 45(60) เซนติเมตร เปลือก เรียบค่อนข้างเหลือง หรือตกละเอียดเป็นแผ่นสีน้ำตาลเทา มีตาดอกที่จะแตกเป็นช่อดอก ประมาณ 8 ช่อ แต่ละช่อยาวประมาณ 8 เซนติเมตร เปลือกด้านในสีน้ำตาลอ่อนและ มีลายเส้นสีส้ม กระพี้ ไม้สีขาว แกนไม้สีแดง ใบ ประกอบแบบขนนกปลายคี่มี 17-19 คู่ ยาวได้ถึง 1-1.5 เมตร เมื่อโตเต็มที่ ปลายยอดเจริญเติบโตตลอดทั้งปีแต่ใบย่อยบางครั้งจะหยุดเจริญเติบโตหรือหลุดร่วงไป ใบออกเป็น กระจุกที่ปลายกิ่ง ก้านใบ ยาว 8-12 เซนติเมตร หนา 3-7 มิลลิเมตร รูปทรงกลม มีขนสั้นนุ่มปกคลุม ก้านดอก เส้นผ่านศูนย์กลาง 2-6 มิลลิเมตร ทรงกระบอกถึงเป็นเหลี่ยม มีขนสั้นนุ่มสีน้ำตาล กลีบดอก 4(5) กลีบ ยาวประมาณ 15-20(28) มิลลิเมตร รูปใบหอกแกมขอบขนาน กลีบดอกหนาซ้อนเหลื่อมกัน สีขาวถึงสีครีม ผล ขนาดประมาณ 4 เซนติเมตร มีสันชัดเจน 4-5 สัน สีน้ำตาลแดง เมื่อแก่แตก เป็นรูปดาว เมล็ด 2-5 เมล็ด ยาว 2 มิลลิเมตร สีน้ำตาลดำ ฐานสีส้ม เยื่อหุ้มเมล็ดสีแดง

ข้อมูลอ้างอิง : Portal, Cybertaxonomy, Org/ flora-malesiana

ภาพประกอบ : http://www.pngplants.org/PNGtrees/TreeDescriptions/Dysoxylum_parasiticum_Osbeck_Kosterm.html, <https://www.biolib.cz/en/image/id192461/>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ซึ้ง (เดือฉิ่ง)

Ficus fistulosa Reinw. ex Blume var. *tengerensis* (Miq.) Kuntze

MORACEAE

ไม้ต้นเล็ก ไม้อาศัยไม้อื่น ไม่ผลัดใบหรือผลัดใบช่วงสั้น สูงได้ถึง 15 เมตร เรือนยอดเปิดไม่เป็นระเบียบ เปลือก สีเทาอ่อนถึงน้ำตาลอมครีม เรียบหรือแตกสะเก็ด มีวงตามแนวราบคล้ายเป็นลูกตาใหญ่เมื่อยังอ่อน เปลือกในสีเหลืองอ่อน มียางออกสีครีมหรือออกน้ำตาลแทรกอยู่ประปราย ใบ กว้าง 4-14 เซนติเมตร ยาว 8-30 เซนติเมตร ออกสลับหรือกึ่งตรงข้าม เรียงเวียนหรือกึ่งแผ่แบน แต่ระนาบเดียวบนกิ่งเมื่อยังอ่อน ส่วนมากรูปขอบขนาน แกมรีถึงรูปไข่กลับ ปลายแหลมสั้นถึงเรียวแหลมยาว โคนรูปลิ้นถึงหูกหรือกึ่งรูปหัวใจ มักเบี้ยว ขอบไม่จักหรือจัก ชีพินไม่เป็นระเบียบ โดยเฉพาะใกล้ปลาย ยอดอ่อนสีชมพูถึงน้ำตาลอมแดง ใบแก่เนื้อคล้ายหนัง บาง สีเขียวเข้มและเกลี้ยงด้านบน สีจางกว่าและเกลี้ยงหรือมีขนนุ่มกระจายบนเส้นใบด้านล่าง มักมีสีออกแดงบนเส้นใบและ ก้านใบ เส้นใบจากโคนเห็นไม่ชัด เส้นใบข้าง 6-10 คู่ เส้นใบย่อยคล้ายชั้นบันไดถึงกิ่งร่างแห ก้านใบยาว 2-8 เซนติเมตร เกลี้ยงหรือมีขนนุ่มสั้น มีเกล็ด หูใบยาว 1-1.8 มิลลิเมตร ร่วงเร็วก็มีเส้นผ่านศูนย์กลาง 2-4 มิลลิเมตร เกลี้ยงหรือมีขน ละเอียด เมื่ออ่อนกลวง หักง่าย ส่วนมากมีต่อมไขที่ข้อ ผล ขนาด 1.5-2.5 เซนติเมตร ออกเป็นช่อบนปุ่มแข็งหรือ ลำต้นใหญ่ ยาวได้ถึง 10 เซนติเมตร มักออกบนกิ่งใหญ่และ ลำต้น บางทีออกเดี่ยวหรือเป็นคู่ที่ง่าม ใบโดยเฉพาะต้น ที่ยังอ่อนอยู่ ทรงกลมหรือคล้ายลูกแพร์ โคนมักแคบ สั้นเป็นคอเรียวยาวได้ถึง 1 เซนติเมตร กิ่งเป็นสันเล็กๆสลับเหลืองอ่อนถึงน้ำตาลอมแดงขุ่น เกลี้ยง ไม่มีเกล็ด ด้านข้างก้านผลยาว 1.2-5 เซนติเมตร เรียวเล็ก มีใบประดับรูปสามเหลี่ยม 3 ใบใกล้ปลาย พบมากในป่ารุ่น และป่าที่ถูกทำลายทั่วไปในภาคใต้

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, โฮมอนด์ ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม 3 (Mo-Z)-กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า

ภาพประกอบ : ภาพถ่าย/ใบ http://www.plantsofasia.com/index/ficus_fistulosa/0-843

ภาพถ่ายก่อน : ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ชีชาดเพล

Maranthes corymbosa Blume

CHRYSOBALANACEAE

ไม้ต้นขนาดกลางถึงใหญ่ สูงถึง 40 เมตร เรือนยอดแน่น กิ่งล่างๆ ห้อยลง ไม่มีพุ่มพอง แต่โคนใหญ่และแผ่
ออกตามอายุ เปลือก สีเทาอ่อนหรือสีน้ำตาลอมครีม ไม่เรียบและแตกเป็นแผ่นหยาบ เมื่อแก่เริ่มเรียบและ ค่อนข้างหนา เปลือกในสีชมพูถึงน้ำตาลแดง มียางใสแทรกอยู่ ใบรูปรีแคบถึงรูปใบหอกแกมขอบขนาน กว้าง 2.5-8
เซนติเมตร ยาว 7-15 เซนติเมตร ปลายแคบ โคนรูปกลม ขอบเรียบ ต้นอ่อนมีขนเป็นใยเมงมกระจาย
ใบแก่หนา คล้ายหนัง ด้านบนสีเขียวเข้มเป็นมัน เส้นกลางใบแบนด้านบน ด้านล่างนูนเล็กน้อย เส้นใบ 7-11 คู่
โค้งเชื่อม กันเป็นวงใกล้ขอบใบ ฐานทั้งสองด้าน ก้านใบยาว 0.5-1 เซนติเมตร มีต่อมสีน้ำตาลอมเหลือง 2 ต่อม
ชัดเจนใกล้ปลาย ใบในรูปใบหอก ยาว 5-10 มิลลิเมตร อยู่ระหว่างโคนก้านใบ ร่วงเร็ว กิ่งก้านเล็กเรียว สีน้ำตาล
เข้ม ช่องอากาศสีจาง เห็นชัด ดอก ขนาดประมาณ 1.2 เซนติเมตร สีขาวอมเขียวจนถึงสีครีมอมเหลืองจาง
สมบูรณ์เพศ ไม่สมบูรณ์เพศ ออกเป็นช่อแน่นยอดแบนที่ปลายกิ่ง กว้าง 6-12 เซนติเมตร ก้านดอกยาว 2-3
มิลลิเมตร ฐานดอกขนาด 1.5-2.5 มิลลิเมตร รูปลูกข้างต้น เกสรหรือมีขนละเอียดสีเทา ด้านนอก กลีบเลี้ยง 5
กลีบ ยาว 2-4 มิลลิเมตร ไม่ค่อยเท่ากัน นุ่ม โค้ง ปลายหู่ กลีบดอก 5 กลีบ ยาว 3-6 มิลลิเมตร ยาวเท่ากัน ขน
เกลี้ยง ไม่ติดแน่นเมื่อเป็นผล เกสรเพศผู้สมบูรณ์ 25-35 อัน อยู่เป็นกลุ่มพันกัน ติดที่ขอบของจานฐานดอกตรง
ข้ามรังไข่ ยาวกว่ากลีบดอก รังไข่ 2 ช่อง ติดที่ ด้านหนึ่งของคอฐานดอก ขนเส้นไหมหนาแน่น ก้านเกสรเพศเมีย
เล็กเรียวโค้ง ยาวกว่ากลีบดอก มีขนที่โคน ผล รูปขอบขนาน กว้าง 1.5-2 เซนติเมตร ยาว 3-4 เซนติเมตร
แบนเล็กน้อย โคนสอบ มีกลีบเลี้ยงติดแน่น สีเขียวอมเทา แก่สี เหลืองชุ่นแล้วเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล อมม่วงและ
ม่วงดำ เหนียว ผงผลชั้นในมีเมล็ดใหญ่ 1(2) เมล็ด พบทั่วไปใน ที่ต่ำในภาคใต้ ทั้งป่าเดิมและป่ารุ่น ดอกกลิ่น
เหม็นคล้ายนมบูด

ข้อมูลอ้างอิง : ไขมอน การ์ดเนอร์ พินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยาฤดี ไม้ป่าภาคใต้ แดม - พิมพ์ครั้งที่ 1-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์พิภพ, 2558, 768 หน้า

ภาพประกอบ : <http://tropical.theferns.info/image.php?id=Maranthes+corymbosa>

ศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้น กิ่งผลัดใบ สูงได้ถึง 30(45) เมตร ลำต้นกลมพุ่มเล็ก สูงได้ถึง 2 เมตร มีหน่อจำนวนมาก เปลือก สีน้ำตาลอ่อน เรียบหรือแตกเป็นแผ่นและมีเกล็ด เปลือกในสีแดง ใบ ประกอบแบบนิ้วมือ มีใบย่อย (3)5-7 ใบ กว้าง 3-7 เซนติเมตร ยาว 9-17 เซนติเมตร ก้านใบย่อยยาว 1-2 เซนติเมตร เล็กเรียวยาว รูปรีถึงรูปไข่กลับ ปลายห่อหรือค่อนข้างแหลม โคน รูปรีกว้าง มักเบี้ยวเล็กน้อย ด้านบนมักมีหลุมเล็กๆ (ต้องดูด้วยกล้องขยาย) เกือบทั้งสองด้าน มีกระดูกขี้ผึ้งที่ขอกเส้นใบ เส้นใบ 12-16 คู่ เป็นมุมตื้น เส้นใบย่อยเป็นชั้นบันไดชิดกัน เห็นชัดแต่ไม่เด่นด้านล่าง ก้านใบยาว 8-18 เซนติเมตร เล็กเรียวยาว ค่อนข้างพองทั้งสองด้าน กิ่งมีขนละเอียดคล้าย ผงสีเหลือง มีรอยแผลใบชัด ตายอดแหลมมีขนละเอียดคล้ายผง ดอก ยาว 0.5 เซนติเมตร สีเขียวอมเหลืองหรือ ออกแดง ออกเป็นช่อแตกแขนงเล็กเรียวยาว 13-20 เซนติเมตร ตามซอกใบ หรือใต้รอยแผลใบ กลีบเลี้ยงรูป ระฆัง ปลายจักหนึ่งส่วนสามเป็นแฉกสาม เหลี่ยม 5 แฉก ยาว 1 มิลลิเมตร กางออก มีขนทั้งสองด้าน ดอกเพศ ผู้มีเกสรเพศผู้อยู่ 10 อัน เป็นกระดูกขี้ผึ้งไม่เป็นระเบียบ อยู่บนปลายก้าน ไม่มีรังไข่เป็นหมัน ดอกเพศเมียมีรังไข่ รูปห้าเหลี่ยม ยาว 1.5 มิลลิเมตร สีสันชัด 5 สัน ปลายยอดเกสรเพศเมียเป็นแถบแคบแผ่ออก 5 อัน ผล กว้าง 3 เซนติเมตร ยาว 10 เซนติเมตร มีปีกใหญ่ด้านหนึ่ง คล้ายครึ่งหนึ่งของผลสกุล *Acer* แห่ง แก้วไม่แตก ตัวผลกว้าง 1 เซนติเมตร ยาว 2 เซนติเมตร เกือบทั้งใบในป่าภาคใต้ ในเรือนยอดบนๆ ของป่าดิบที่ยังไม่ถูกทำลาย มากนัก

ข้อมูลอ้างอิง : การ์ดเนอร์, โฮมอน ฟินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยามฤต ไม้ป่าภาคใต้ - พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คบไฟ. 2559. 792 หน้า
ภาพประกอบ : ภาพถ่าย : ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ภาพถ่าย/ใบ : <https://www.flickr.com/photos/acadaulokla/14386300147/in/photostream/>

ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ชุมแสงโคนใบต้อม

Xanthophyllum affine Korth. ex Miq.

POLYGALACEAE

ไม้ต้น บางครั้งพบเป็นไม้พุ่ม สูงได้ถึง 30 เมตร เส้นผ่านศูนย์กลางได้ถึง 95 เซนติเมตร ใบ เป็นใบเดี่ยว รูปแถบ แกมใบหอก ขนาด 6.5-18 x 3-8 เซนติเมตร ฐานใบรูปลิ้นถึงรูปกลมแกมสอบเรียว ปลายใบเป็นติ่งแหลม ขอบใบบิดเป็นคลื่น โคนใบชันข้างบนไปทางหลังใบ มีต่อม 1 คู่ ที่โคนใบ ก้านใบมักหักงอ เส้นแขนงใบกระจายห่างๆ มี 5-8 คู่ ดอก เป็นช่อแยกแขนง ออกเป็นช่อสั้นๆ กลีบเลี้ยงติดทนนาน มีขนขาวนวลปกคลุม กลีบกลีบเป็นสัน ตลอดความยาวกลีบ กลีบเลี้ยงยาวประมาณครึ่งหนึ่งของกลีบดอก กลีบดอกสีขาว หรือชมพูอ่อนๆ ก่อนร่วงสีเหลือง กลีบดอกยาวประมาณ 6-17 มิลลิเมตร

ข้อมูลอ้างอิง : <http://portal.cybertaxonomy.org/flora-malesiana/node/8142>

ภาพประกอบ : ภาพใบ/ลำต้น : ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพดอก : <https://www.flickr.com/photos/adadutokla/41323094180/in/photostream/>

ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

ไม้ต้นสูงได้ถึง 27 เมตร มีเส้นผ่านศูนย์กลางได้ถึง 40 เซนติเมตร เปลือกสีเทาหรือน้ำตาล เรียบ กระพี้สีเหลือง จาง กิ่งเรียบ เรียวยาว เส้นผ่านศูนย์กลาง 1-2 มิลลิเมตร ไม่มีตุ่มปุ่ม เกือบหรือมีขนประปราย ตาที่เกิดตามง่ามกิ่ง ไม่มีก้านตา เห็นค่อนข้างชัด ยาว 3-10 มิลลิเมตร มีขนปกคลุม เกือบหรือค่อนข้างเกลี้ยง ใบ เกือบมีหลายเฉดสี เรียบ สีเข้มถึงสีน้ำตาลหลังใบ ท้องใบสีสว่างกว่า อาจมีนวลหรือมีตุ่มใต้ใบ แผ่นใบรูปไข่รูปขอบขนานแกมรูปไข่หรือรูปรีแกมรูปขอบขนาน ยาว 4-10 เซนติเมตร กว้าง 1-5 เซนติเมตร โคนใบเป็นรูปลิ้น ปลายใบแหลมถึงเรียวแหลม อาจพบเป็นติ่ง เป็นกลางใบ เรียบหรือขนเล็กน้อยด้านหลังใบ เส้นแขนงใบ 4-6 คู่ เส้นแขนงใบ บรรจบกันก่อนถึงขอบใบ เส้นแขนงใบย่อยสานกันเป็นร่างแห มีตุ่มกระจายอยู่ในแผ่นใบ 4-20 ตุ่ม มักจะ อยู่ใกล้เส้นกลางใบ ขนาด 0.2-0.3 มิลลิเมตร ก้านใบ 5-12 มิลลิเมตร เกือบ มีริ้วรอยตามขวาง อาจพบตุ่ม 1-2 ตุ่ม ตรงส่วนใบก้านที่ติดฐานใบ ดอก ออกเป็นช่อ ยาวได้ถึง 10 เซนติเมตร มักจะแตกเป็นกิ่งย่อย ก้านช่อดอก สีน้ำตาลแดงหรือน้ำตาล เกือบ มีขนสั้นปกคลุมประปรายหรือค่อนข้างหนาแน่น ใบประดับช่อดอกออก ตรงข้าม ดอกย่อย ก้านดอกย่อย 1.5-4.5 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงด้านนอก 1.5-2.5 มิลลิเมตร ด้านใน 2.5-3.3 มิลลิเมตร กลีบดอกสีขาว กลีบดอกส่วนที่อยู่บนมีจุดสีเหลืองหนึ่งจุด เมื่อแห้งสีแดงเข้ม กลีบที่ยาวที่สุด 6.5-10 มิลลิเมตร มีลักษณะเป็นเส้นคล้ายก้านดอก ส่วนกลีบดอกอื่นจะเกลี้ยงหรือมีขนปกคลุมเฉพาะส่วนปลาย ผล รูปทรงกลม เส้นผ่านศูนย์กลาง 1-1.2 เซนติเมตร ผิวเรียบสีน้ำตาล มีขนปกคลุมโดยรอบหรือเกลี้ยง ก้านผลยาว 2-4 มิลลิเมตร ผลมี 1 เมล็ด พบกระจายทั่วไปในภาคใต้จนถึงมาเลเซีย

ข้อมูลอ้างอิง : แปลจาก : Tree flora of Sabah and Sarawak volume 6

ภาพประกอบ : ภาพใบ/ลำต้น : ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางน้ำจืด จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพดอก : <http://tropical.theferns.info/image.php?id=Xanthophyllum+vitellinum>

ศูนย์วิจัยและพัฒนาทรัพยากรทางน้ำจืด จังหวัดสุราษฎร์ธานี

National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

